პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

ფასი ორი შაური

ელექტრონული ბიბლიოთეკა

ტარტაროზი

№ 65 | კვირა, 12 სექტემბერი, 1926 წ. | № 65

„მეცამეტე გოჭები“

„პოლონეთს და ესპანეთს არ მისცეს უდმივი ადგილები ერთა ლიგის საბჭოში.“

გაზეთებიდან

ПОЛОНЕТИ
პოლონეთი და ესპანეთი:—დედიკო! ჩვენ სადღა დავჯდებით?

ერთა ლიგა:—შვილებო, აქ უფროსების ადგილია, თქვენ იატაკზედაც შეგიძლიანთ დასხდეთ!

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ცნობები

ჩემი გადაწყვეტილება ყველამ იცით.

თუ არ იცით, საჭირო არაა იცოდეთ; მე გადაწყვეტილი მაქვს საიქიოს წასვლა, თვითმკვლელობის ჩადენა! რატომ გადავწყვიტე ეს, ამას გაეცნობოდით „ტარტაროზში“; ხოლო, როგორი საშუალებით მინდა ამ აქტის შესრულება, ამას ვერ გეტყვით, ვინაიდან, როგორც მაშინ ვამბობდი, კომუნისტები შემიშლიან ხელს.

ეს იცოდეთ, რომ წყალში არ დავიხჩობ თავს, იმიტომ, რომ წყლის საშინლად მეშინიან. რევოლვერს ვერ ვიხმარ-ამის მე წინააღმდეგი ვარ და, თანახმად ერთა ლიგის რამდენიმე ათასჯერ გამოქვეყნებულ მეხლებისა, განიარაღება მაქვს მოხდენილი!

არც დანით ვფიქრობ ყელის გამოჭრას, ვინაიდგან ხირურგად არ ვყოფილვარ ჯერ და გამოცდილება მაკლია ასეთი აპერაციისა. ესეც, რომ არ იყოს—გულის სისუსტის გამოც ამას ვერ ვიტან.

მაშ რით მინდა მოვიკლა თავი?

ეს ჯერ საიდუმლოდ მაქვს შენახული და არც არავის ვეტყვი სიკვდილამდე.

ეს გადაწყვეტილება სისრულეში მოვა მაშინ, როცა ჩემს მიერ შეკრებილი იქნება ის ცნობები, რომელიც მე გამოვაქვეყნე. პირველი იყო საექიმო დარგის ავკარგის გაგება, რომელიც მე უკვე შევკრიბე და აი, რა:

— ქალიშვილო, ჩამწერეთ რიგში!—ვთხოვე ამბულატორიის კარებთან მჯდომ ქალიშვილს.

— რომელ ექიმთან გნებავთ?

— სულ ერთია რომელიც იქნება!—უთხარი გადაწვეტით.

— როგორ? თქვენ ავად ხართ ხომ?

— დიახ, ავად ვარ, მაგრამ...

— მერე, რომელი ექიმი გნებავთ?

— რომელიც თქვენ გსურთ!

— მე რავიცი თქვენ რა გტკივათ, ხომ იცით ყველა ავადმყოფობას თავისი სპეციალისტი ექიმი ყავს!

— მეც ერთი სპეციალისტი ექიმი გამომიწერეთ!

— რა გტკივათ, სთქვით ამხანაგო, ხომ ხედავთ არა მცალიან!—ცოტა არ იყოს შევფიქრდი—არ ვიცოდი რა ავადმყოფობა მომეგონებია.

— მალერია ხომ არ გაქვთ?—შემეკითხა ისევ ის.

— დიახ. დიახ. სწორედ მალიარია მაქვს—დავსვი დიაგნოზი.

— აი, მეათე რიგი თქვენი, შეხვალთ მერვე ნომერში.

მერვე ნომრის წინ ავეტუზე.

— კადატაშვილი მარო! შემობრძანდით, თქვენი რიგია!—დაიძახა ვიღაც მაღალი ტანის ქალმა და მარო შევიდა

— გავასქელაშვილი თედორე—შევიდა ისიც.

— გიგოური, ჩუჩულია, ბახაშვილი, პეტროვი, არლოვი ვარსანოვი, ბახაროვი, ზაქროვი, ახატუროვი, განჯარა, იცნოვი-და და, ერთი სიტყვით, დაბნელებამდე ერთი ორმოცი გვარი გამოიძახეს, მაგრამ მე არსად არ ვეწერე.

გათავდა მიღება!—ხმამაღლა გამოაცხადა მაღალმა ქალმა და უნდა წასულიყო, მაგრამ მე შევეჯახე.

— თქვენ აქ რას უცდით?

— თქვენ დაძახებას!—ვუპასუხე მე.

— ამდენი ცდა გამიგონია? წავიდოდი სახლში!

— კი, მაგრამ მე ავად, რომ ვარ?

— არავითარი ავად არა ხართ, თქვენ სტყუით!

— უკაცრავად, ქალბატონო მე, მე, მალარია მაქვს მგონი.

— შემოდით აქეთ! შემიყვანა ექიმთან.

— რა გტკივა თქვენ?—მკითხა ექიმმა.

— მალარია ექიმო!

— Да, правильно!—ჩააქია თავი, როცა მაჯა გამისინჯა.

— აი, თქვენ ამ წამალს გამოგიწერთ და მორჩებით,

რეცეპტით ხელში აფთიაქს მივადექი და კოლოფებით ხინა წავიღე სახლში.

მეორე დღეს ზღვის პირას ვიჯექი და ვფიქრობდი:—ჯამთელობის კომისარიატს ყველაფერი რიგზე ქონია, მართალია მეათე რიგის მაგივრად მეასეთ შეხვალთ, მაგრამ რა უყოთ, ამაში დამნაშავე ხალათიანი ქალი გახლავთ. ეხლა ერთი საკანტროლო კომისია დარჩა, რომელიც ზოგიერთებს სურვილს არ უსრულებს, მაგრამ ამას მე მგონია გამოასწორებენ. დამზღვევი სალაროც ვერ ყოფილა მოწყობილი რიგზე. გინდა თუ არ გინდა მოწმობა მოიტანე, რომ დედ-მამა და სიდედრ-სიმამრი შენი სარჩენია. არც ცოლის დას და სიძეს გიწერენ სარჩენად. სტუმარს აბა ხომ სულ ვერ ახსენებ. ამ გარემეობას რასაკვირველია საჭიროა მიექცეს ყურადღება. სარჩენად უნდა აღიარებულ იქნას ყველა ნათესავები და აგრეთვე სტუმარიც, ვინაიდგან უკანასკნელი უფრო მეტი სარჩენია, ვიდრე ცოლშვილი, რადგან ცოლშვილი რაღაცას აკეთებს და სტუმარი კი არა.

ასეთი უწესრიგობა აღმოვაჩინე საექიმო და ჯამთელობის დარგში. ეხლა უნდა შევკრიბო ცნობები სხვა დარგების შესახებ!

ბ. ობოლი.

ვერ გაუგია

— პირდაპირ ვერ გამიგია, რა მოსაზრებით სარგებლობს ჩვენი გამგე, როცა ამდენ ხალხს ამოკლებს!

— შე კაცო! მოსაზრებით კი არა, უბრალო ფაქრით სარგებლობს!

„დამონებულ ერთა მოსარჩლენი“

— მეგობრებო დამიჯერეთ
სურათია გულსაკლავი,
როცა სამი მგლის ხელშია
საცოდავი ერთი კრავი!

წერილი საიქიოდან

— ლუბეზნი მაქთალ! შენ სიტყვასა განა გადუხვევდი? შენი სურვილის ასრულება, განა მე, შენგნით დადაგულს ნასლაჟდენიათ არა მქონდა? შენ არ იყავ ჯერ რიგიანად თვალიც არ დამეხუჭნა, რომ ყურის ბარაბნები დამისქდა შენი ღრიალით:—„კარაპეტ“-ო, მებნევოდი—„როგორც ამ ქვეყნათ ერთმანეთი გვიყვარდა, ისე იქ ნუ დამივიწყამო.

ჩესტნი-სლოვო მაქთალ,—სხვა არა იყოს, გულს დარდები მიწუხებს.

„ვაი კარაპეტ—ვფიქრობ, „თუ ეხლა შენს დედაკაცს ვინმე ბაირამ-ეფენდი—ლუბეზნი-აბიასნენიას უშვრება მეთქი“, ჰახარ, ისეთ ხასიათზედა ვდგები, რომა ბზიკნაკბენ კამეჩსა ვგევარ; მოდი შენა, და, როცა ეგეთი ჩორნი დუმკები თავსა მტრიალებს—ყისმათ-წამხდარი შენ მაქთალას ნურაფერს მიწერამ!

— მაქთალ?! დედაკაცო სხვაში არ გამცვალო, გაიგე?! თავი არ შომჭრა, პუპლიკამ არ იფიქროს: „კარაპეტა პირშავი კაცი იყო, და საიქიოს მისმა დედაკაცმა დუხოი მუზიკით მიტომაც გაასვენა, რომ შემდეგ სახლში არლანზე ბალდადური ეცეკვაო“.

— ლუბეზნი მაქთალ?!... რეებსა ვროშავ—ეს ოხერტიალი გოგრა-დარდისაგან ლამის ფუტურისტი გავხდეს,—დარდისაგან ლამის ცხვირი ისე დამიგრძელდეს, როგორეარშაკა მემწვანილის შავი ბადრიჟანი. ვაი რომ, მანდკუდან ველარ მამშვიდებ—განა მაქთალ! მე და შენ ზაკონი ცოლ-ქმარი არა ვართ? შენი კარაპეტა ვინ გაგიყარა!—განა ტერაცუამა ჩვენ ქორწილზე, ჩემ ჯიბეს ატჩაიანი ჩისტკა მიტომ უყო, რომ მიქელ-გაბრიელთან გასეირნების დროს დაგევიწყნე?!

— ეხ მაქთალ! სიდან გაიგებ—მოემუ სერდცუ კაკოი აგონ კიპიტ,—მახლას კარაპეტ?! რა დღეში ხარ..

მოი ტიტანიკ, მოი ლუბეზნი—ატვეჩაი მიყავ, ლასკატელნი სლოვო მიპასუხე—შხირათ ამბავი—შხირათ ამბავი-ხშირად მეთქი, რომ დარდისაგან გულმა უნიჟენიბ არ იგრძნოს. ატვეჩაი- მიყავ, სიფათში გკოცნი მაქთალ და გულს ბრაგა-ბრუგი გააქს სანამ გნახავდე! შენი კარაპეტა ბალდასარიანცი. შიათურელი სედრაკა.

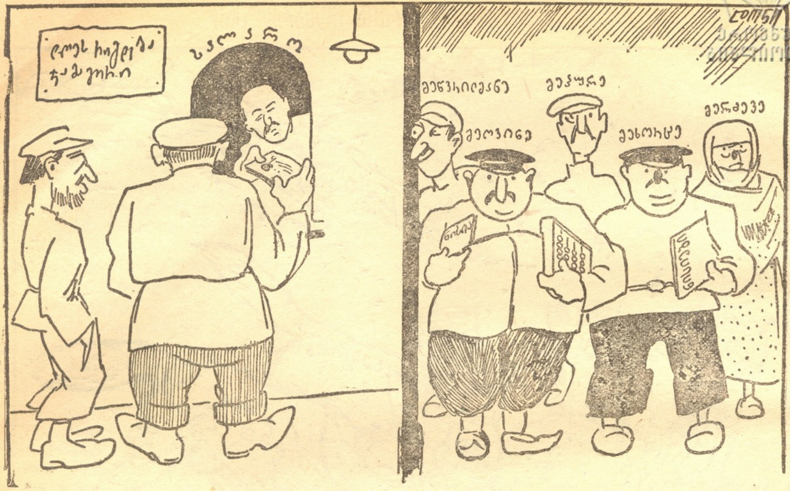

— სურათი, რომელიც წარწერას არ საჭიროებს!

კოოპერაციის მუშაკი

— ჰმ! ადგილი! კარგია საქმეთა მმართველობა, მაგრამ ქაღალდების წერის მეტი რა ყრია შიგ? არა ნაკლებია განყოფილების გამგეობა, მაგრამ დიდი სახეირო არც ეგ არის. ასე ფიქრობდა ბენედიქტე და თან ბოლთას სცემდა თავის კოპწია სახლის აივანზე.

ბენედიქტე მეტად მოხერხებული ყმაწვილია. მან კარგად იცის ბუხგალტერია, საქმეთა მმართველობა, ყოფილა სავაჭრო აგენტად და არ არის მისთვის უცხო აგრეთვე ფეხზე ვაჭრობაც.

ამ უკანასკნელად ბენედიქტე რომელიღაც ტრესტის განყოფილების გამგის თანაშემწე იყო, მაგრამ ტრესტმა განყოფილება გააუქმა და განყოფილების გამგის თანამდებობაც გაუქმდა. რა კი გამგე გააუქმეს, მისი თანაშემწე—ბენედიქტე მექანიკურად გაუქმებული დარჩა.

რაღას გააწყობდა?

ბენედიქტე ადგა და სახლში დაბრუნდა. ამჟამად იგი აწყობდა მომავალი ცხოვრების ახალ გეგმებს.

— რომელი დარგია ამჟამად ყველაზე მეტად ყურადღება მიქცეული? ფიქრობდა ბენედიქტე. აგრონომია? კი, მაგრამ მე, რომ აგრონომი არ ვარ? ინჟინრობა? კი, მაგრამ მე, რომ ინჟინრობის არაფერი ვიცი? ბუხგალტერია? ეგ ხომ არ არის ისეთი შემოსავლიანი ხელობა! თუნდაც ორასი მანეთი მიიღო, ეგ არაფერს ნიშნავს.

— მაშ რომელი? აღმასკომის თავმჯდომარეთ მე არ დამაყენებენ, რადგანაც კომუნისტი არა ვარ. განათლების დარგში რომ ვიმუშაო არც ჯამაგირია ხეირიანი და გამოსარჩენზე ხომ ლაპარაკიც მეტია.

— აჰა-ა! წამოიძახა ბენედიქტემ და შუბლზე ხელი მიირტყა. კოოპერაცია... კოოპერაციაზე უკეთესი ხომ არაფერი გამოიძებნება! ჯამაგირი, გამოსარჩენი, „სუტოჩნები" და სხვა ათასი შემოსავალი. მერე კიდევ მოწონებაც მექნება, კოოპერატორი ვიქნები, მაშასადამე,—საზოგადო მოღვაწეც.

გავიდა რამდენიმე ხანი.

კოოპერაციის გამგეობაში კარგა მოზრდილი ქაღალდი შეიტანეს. იგი იყო ბენედიქტეს განცხადება—თხოვნა—მოხსენება.

„...დღეს კოოპერაციას უაღრესი მნიშვნელობა ენიჭება, სწერდა ბენედიქტე თავის განცხადებაში. საბჭოთა ხელისუფლების დასაყრდნობ ფუძეს კოოპერაცია წარმოადგენს. იგია უახლოესი ბილიკი სოციალიზმში გადასასვლელად. ამიტომ მე, როგორც საბჭოთა მოღვაწეს, არ შემიძლია ვიდგე ამ ჩვენი ფუძის,—კოოპერაციის გარეშე. ამიტომ ნება მიბოძეთ ვითანამშრომლო თქვენს დაწესებულებაში ვინაიდან, რამეთუ იგი წარმოადგენს იმ მთავარ ხაზს, რომელიცა რომა გადადის ხელმძღვანელად უდიდეს ფუძის სამფლობელოის ბჭეებში, რადგანაც კოოპერაციის როლი არსებულ პირობებში ჩვენ მიგვაჩნია იმ დასაყრდნობათ რომელიცა რომა ვინაიდან რათა მიმიღოთ თქვენ კოოპერაციის მუშაკათ". ბენედიქტე ...ძე.

გამგეობამ დააკმაყოფილა ბენედიქტეს განცხადება, რადგანაც ერთი ადგილი ცალიერი იყო... მომჭირნეობასთან დაკავშირებულ შტატის შემოკლების გამო.

ბენედიქტე შევიდა კოოპერაციაში.

გავიდა რამოდენიმე ხანი.

ბენედიქტემ მოიხვეჭა სახელი, როგორც კარგმა მუშაკმა. მან მიიღო წარჩინება წარჩინებაზე და ბოლოს კარგა მოზრდილი პოსტი დაიჭირა: მთელი უნივერსალური მაღაზიის გამგე გახდა, იგი მუშაობდა საქართველოშიაც, ადერბეიჯანშიც, მოსკოვში, ყირიმში და სხვა ადგილებში. ბოლოს დაინიშნა რომელიღაც (სამომხმარებლო თუ სასოფლო-სამეურნეო) კოოპერატიულ რაიონის გამგეთ.

ამასობაში ბენედიქტემ იყიდა სახლი, მიწა და ადგილ-მამული. ერთი სიტყვით მოაწყო საკუთარი მეურნეობა.

— „წელზე ფეხს ვიდგამ, კაპიკს კაპიკზე ვაწებებ და ორიოდე“ გროშებს ვიხახავ. ძლივ-ძლიობით ეს ქოხილა ავაშენეო ამბობდა ბენედიქტე თავის ორ სართულიან სახლის შესახებ. „მომჭირნეობის რეჟიმი განა მარტო დაწესებულებებში უნდა გავატაროთ, სახლშიც, პირად ცხოვრებაშიც აუცილებელია იგი. მე გავატარე ეს რეჟიმი და ამით ეს პატარა სახლი ავაშენე“, უმატებდა მომჭირნე ბენედიქტე.

თავის დაწესებულებაშიაც კარგად ატარებდა ბენედიქტე მომჭირნეობის რეჟიმს. ქალაქებში მივლინებაში რომ წავიდოდა, მეორე კლასის ვაგონის ბილეთს იღებდა.

— რა ვქნა, პირველი კლასის ვაგონში რომ ჩავჯდე, ფული დაიხარჯება ბევრი ჩემს დაწესებულებას. მესამე კლასით რომ წავიდე, ჟესტკი ვაგონი გვერდებს მატკენს, ავად გავხდები და ისევე დაწესებულებისთვის არის საზარალო ამბობდა იგი.

ქალაქში რომ ჩავიდოდა ავტომობილს იქირავებდა ხოლმე:

— რა უყო, ეტლით დიდხანს ვერ მივალ, დამაგვიანდება და კოოპერაციისთვის ვერას გავაკეთებ, ფეხით რომ წავიდე, სულ არ არის ანგარიში; თან დავიღლები და თან ფეხსაცმელი დაგჯება, ეკონომიის რეჟიმი დაირღვევაო, იმართლებდა თავს.

სადილათ ლუდს და კახურ ღვინოებს სვამდა:

— რა გაეწყობა, ქალაქში წყალი არ დაილევა, ავად გამხდის ადამიანს; მე რომ ახლა ავად გავხდე რაღა ეშველება ჩვენს კოოპერაციას. მით უმეტეს, ამ ეკონომიის რეჟიმის დროს რა დროს ავად გახდომააო წუწუნებდა ბენედიქტე.

ნაცნობები ბევრი ყავდა, უფასოდ შეეძლო ღამის გათევა, მაგრამ მაინც პირველ ხარისხოვან სასტუმროში ათევდა ღამეებს.

— რას იზამ, უბრალო სადგომებში რომ ღამე გავათიო, რწყილები და ბაღლინჯოები დამჭამენ. თითო წვეთი სისხლი თითო ჩერვონეცი ღირს და ერთ ღამეში რომ ათი წვეთი სისხლი გამომწოვონ, ათი ჩერვონეცი დაიკარგება რაღა ბაღლინჯოებს დავარღვევინო ეკონომიის რეჟიმი. ფიქრობდა ჩვენი კოოპერატორი. ის ათი ჩერვონეცი ხომ მივლინების ანგარიშში უნდა ჩაიწეროს?

გავიდა კიდევ რამდენიმე ხანი.

ერთ დღეს ბენედიქტე ფრიად აღელვებული დადიოდა თავის კაბინეტში.

— რა დაგემართათ ბატონო ბენედიქტე? კითხა ბუხგალტერმა.

— რა დამემართა?.. არაფერი... წერილი მოვიდა ცენტრიდან.

— რის შესახებ?

— აი, ანგარიში უნდა წარვადგინოთ, მოამზადე ჩემო ივანე. დაამზადე ციფრები, დიაგრამები და სხვა რაც საჭიროა. მოხსენებას მე თითონ დავწერ.

გავიდა რამდენიმე ხანი.

— ცენტრში, ქაღალდის მაღაზიაში გაკვირებული იყვენ:

— რა დაემართა ამ ბენედიქტეს რაიონს, ნუ თუ იქ ამდენი ქაღალდი საღდება, ალბათ იმ რაიონში სავსებით მოისპო წერაკითხვის უცოდინარობა. ამბობდენ ცენტრის კოოპერატიულ მაღაზიის გამგეები და სამართლიანიც იყო მათი შენიშვნა: ორი-სამი თვე იყო, რაც ბენედიქტემ მოუხშირა ქაღალდების მოთხოვნილებას.

თურმე ნუ იტყვით!

ბენედიქტეს ქაღალდები მოხსენებისთვის ესაჭიროებოდა. სწერეს და სწერეს: ბენედიქტემ, მისმა თანაშემწემ, ბუხგალტერმა და მოანგარიშემ მოხსენება კოოპერატიულ რაიონის შესახებ ცენტრისთვის, ჯერ სწერეს შავად შემდეგ თეთრად, შემდეგ გადაბეჭდეს და ბოლოს გამოვიდა დიდი მოზრდილი წიგნი, დაახლოებით საბუხგალტრო წიგნის ოდენა. სულ წიგნის შედგენაზე დაიხარჯა ოთხი თვე, ფუთნახევარი ქაღალდი, ორი ბოთლი მელანი, სამოცი კალამი, ოცი კალმის ტარი და გაფუჭდა სამი საბეჭდი მანქანა რემინგტონის სისტემისა.

ასეთი დიდი მოხსენების გაგზავნა ფოსტის საშუალებით არ იყო მიზანშეწონილი: შეიძლება დაკარგულიყო და მაშინ დაიღუპებოდა ამდენი ხნის ნაამაგარი. ამიტომ ცენტრში, მოხსენებასთან ერთად გაემგზავრა ბენედიქტეც, რომელიც სულ რაღაც სამიოდე კვირა დარჩა ქალაქში.

კიდევ გავიდა რამოდენიმე ხანი.

ცენტრში წაიკითხეს ბენედიქტეს მოხსენება განსაკუთრებით საამისოდ არჩეულ კომისიის საშუალებით. (გამგეობას არ ქონდა საიმისო დრო). კომისიამ თავის მხრივ დასკვნა და მოხსენება წარუდგინა გამგეობას ბენედიქტეს მოხსენების გარშემო.

გავიდა კიდევ რამოდენიმე ხანი და...

ბენედიქტეც „გავიდა“ კოოპერაციიდან.

ახლა იგი კიდევ ადგილს ეძებს რომ სხვაგან გაატაროს მომჭირნეობის რეჟიმი.

ალლარ-ალლარხანი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

— ეს ჩვენი გამგის ცოლი ძალიან ლამაზია, პირდაპირ დახატულია!
— დახატულის რა მოგახსენო, ხოლო შელესილი კია!

ამხ. ტარტაროზ!

რო იწერებოდი, ჩამოდი ტფილისში ბესიკის შესახვევში 5 ნომერში ვცხოვრობ, უნდა მოგელაპარაკოვო, ჩამოვედი. ჯორჯიაშვილის ქუჩის თავში რო ამოვჲელ, მილიციელსა ვკითხე: ეს რა ქუჩაა მეთქი და გოლოვინციაო. მაშ არ იცი, სად არის რუსთველის პროსპექტი მეთქი? მილიციელი დაფიქრდა. ბოლოს ხელი მიმიშვირა ერთ შენობაზე, რომელსაც ეწერა „რუსთაველის თეტრი“.

მე მაშინვე შევედი შენობაში და ვკითხე: ეს არის რუსთაველის ქუჩა? ყველამ ისე გაიცინა, თითქო ტარტაროზხანაათ.

შემდეგ ერთი ახალგაზრდა ადგა და მითხრა:

— ეს დურუჯი გახლავთ, ხოლო აგერ ის მილიციელი სწორედ ოუსთაველის პროსპექტზე დგასო,

ამერია დავთარი. ფუტბოლნი მიაჩიკი ხომ არა ვარ, რომ ისევ აქეთ გადმომტყორცნეთ მეთქი.

გავწიე ისევ იმ მილიციელისაკენ, მაგრამ რა მივუახლოვდი, მილიციელმა უცბად წითელი ჯოხი მაღლა ასწია და მე თავზარდაცემული იქით გადავხტი. მილიციელს გაეცინა, რა იყოო.

— რა იყო რომელია, გზები ხომ ამერია და საცემრადაც აღარ მინდობ, რაღა მაინც და მაინც წითელი ჯოხით მოგინდა ჩემი გაბღერტა მეთქი. მილიციელმა უფრო ძაან გაიცინა—ეს ავტომობილის სიგნალიაო.

— ვა, თუ ავტომობილის სიგნალიც ჩემ გაბღერტას ნიშნავს ეგ აღარ ვიცოდი, თორემ აქ რა ჩამომიყვანდა მეთქი. მაგრამ ბოლოს მაინც ძმურად ვკითხე:—

— თუ ძმა ხარ, ბესიკას ქუჩა რომელია?

— ბესიკის ქუჩა? გაიმეორა მილიციელმა და დაფიქრდა. შემდეგ მკითხა:

— წინათ რა ერქვა იმ ქუჩას?

— ვა, გიჟი ხომ არა ხარ შე ოხერო; თვითონ მე რა მერქვა წინად არ ვიცი და ქუჩის სახელი დამანახსოვრდებოდა მეთქი! და თან დაუმატე:—შენ ძმობილო, ძალიან ჩაკირული გონების კაცი ჰყოფილხარ, რო ამდენ რევოლიუციებს შენს თავში ძველი დავთრები ვერ შეურყევია მეთქი.

—- შენ ძმობილო, ცოტა ზრდილობიანად ილაპარაკე, თორემ ემსაათში ვირების აბანოში ჩაგაყურყუმალავებო.

ფეხაკრეფით მოვშორდი მას და შეუხვიე ზევით. იქვე ეწერა: „ბესიკის ქუჩა“. სიხარულმა შუბლი გამიშალა. ვიფიქრე, შესახვევიც ამის ნაპირებში იქნება მეთქი და არც მოვსტყუვდი, შეუხვიე თუ არა, ეწერა:

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ამოცანა

— ვსთქვათ, მეეტლეებმა იყიდეს ერთი კვარტი ღვინო, რომელიც სამმა დალია. ერთი კვარტი ღვინო ღირს...
— ექვსი აბაზი ბოთლიანა, მასწავლებელო!

(„ბეჰემოტი“)

„ბესიკის შესახვევი“.

მოვძებნე მე-5 ნომერი.

მე-5 ნომერში ერთ პირქუშად დაკეტილ კარებს მივადექი და, არც ვიცი რად, ვიფიქრე, ტარტაროზი უეჭველად ამ კარებში უნდა სცხოვრობდეს მეთქი.

ზარს თითი დავაჭირე ოდნავ. ჩამი-ჩუმი არ ისმოდა. ცოტა მაგრა დავაჭირე. მაინც არაფერი ისმოდა. მერე ხანგრძლივ დავაჭირე თითი. მაინც არაფერი ისმოდა.

ვიდექ, ვიდექ, ვიდექ და ბოლოს რევოლიუციონურად შევაღე კარი.

ერთი ქალი და ერთი კაცი აფეთქების სისწრაფით განშორდენ ერთმანეთს.

ის-ის იყო ნერწყვი უნდა მომსვლოდა პირში ამ სურათის დანახვაზე, რომ იმ კაცის ჩემზე უეცარმა დაქუხებამ გამიშრო ისევ:

— შენ როგორ გაბედე ამ დროს ჩემს ოთახში შემოსვლა?..

— უკაცრავად, ბესიკის შესახვევი მე-5 ნომერი, ტარტაროზი აქ არა სცხოვრობს?

— ისეთ ტარტაროზს მოგცემ, რომ თავი დაგავიწყდეს! დაიყვირა მან ისევ.

მივხვდი რომ მე-5 ნომერი იქ არ იყო.

უკმაყოფილო წაველი ზევით.

არც ერთ მილიციელს აღარ დაუჯერე არც ქუჩის სახელი, არც იმის გზა და კვალი.

მიველი და ვკითხე ყოვლად პატიოსან მოქალაქეს, რომლის სავაჭროსაც კოოპერატევის დუქანი შიგ ყანყრატოში მიბჯენოდა.

— მელიქ-ჯან, ბესიკის შესახვევი სად არის?

— შეუხვიე რაღა, ეგ არის-მომიგო მან.

მეც შეუხვიე.

„ბესიკის შესახვევი“ ეწერა ზედ.

ერთი, ორი, სამი, ოთხი, ხუთი,-მადლობა ღმერთს, მეხუთე ნომერი სახლი ყოფილა. ისე კი რა ვიცი, ვფიქრობ გულში, ყველაფერი შესაძლებელია. თუ ის შეიძლება დღევანდელ დროში, რომ ბავშვს ხშირად სახელი აქვს და გვარი არა, რატომ არ შეიძლება, რომ ქუჩას სახელი ჰქონდეს და ნომერი კი არა?

აველი მეხუთე ნომერში. ისევე დაკეტულ კარების წინ დავდექ.

ზარს თითი აღარ დავაჭირე:—ზოგიერთ „ვივესკასავით“ ფარშივებია ეს საბინაო ზარები: დახატულად სწერია და ტყუილი-კია. ჯერ ნაზად, ძალიან ნაზად წაუცაცუნე თითი კარებს-—არაფერი ისმის. ცოტა უფრო ძაან დავაკაკუნე. პასუხი მაინც არ გამცეს.

როცა ლოდინით გული გაწყალდა, მუშტით დავაბრახუნე და შორიდან ვილაცა წამოვიდა ბატკნისებური ბაკა-ბუკით. გაიხსნა კარები და:

— ინჩა სასუმ? მეკითხება შესანახად გამომშრალი სოკოსავით ფერ-მიხდილი ქალი, რომელსაც თითებზე გრძელი ბრჭყალები უპრიალებს.

— ინჩა სასუმ-კი არა, ტარტაროზი აქ არა სცხოვრობს?

— ინჩა?

— ვა, ინჩა-კი არა, ტარტაროზი მეთქი.

ჩამოველ კიბეზე და გაუდექ არა ტარტაროზის საძებლად, არამედ ბესიკის შესახვევების დასათვლელად.

მართლაც გავიგე, რომ კიდევ არის ასეთი შესახვევი, მე მაშინვე გავეშურე, ვიპოვნე. მოვძებნე წარწერაც:

„ბესიკის შესახვევი“.

ყველა სახლს ეწერა „ბესიკი შესახვევი“ №ეს და ეს, მხოლოდ მეხუთე №-ს რომ დავაკვირდი, წავიკითხე: ბისმარკის ქუჩა № 5.

ტარტაროზ, შენა ხარ კაცთ-მოყვარე. —წამოვიძახე მე. ვინ იფიქრებდა, რომ ბისმარკს თავისი საკუთარი სახლიც ჰქონია ტფილისში.

ამხანაგო ტარტაროზჯან განა ეგრე შეიძლება?

მამაცხონებულო, ამდენი შესახვევები რიცხვ-აღუნიშნავად გაგიგონიათ? ამ ხერხით ბარემ წერილიც მოიწერონ ამ ჩვენ ქალაქში მისამართით: „ჩვენ ძმას, ჩვენ პირიზიარებას“ და ჩააგდონ ფოსტის ყუთში.

იოსებ ფაშვი-ბერტყაძე.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

„სასწაული“

„არის გადმოცემა თითქო კერპთაყვანის-მცემლობის დროს მირიანს ნადირობის დროს შემოაღამდა და მანამ არ გათენდა, სანამ წმ. ნინოს არ შეპირდა, რომ თუ გათენდება ქრისტიანობას მივიღებო“.

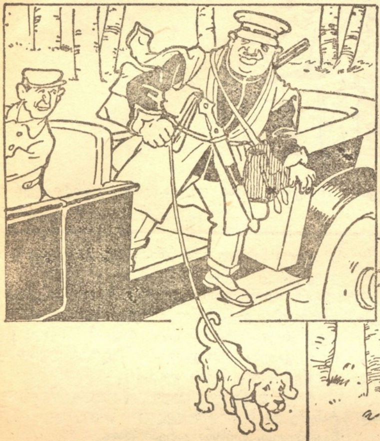

მი რიანი ანუ ქართულად „სპეცბიუროკრატი“ ერთხელ სანადიროთ წაბრძანდა,

— ნადირობის დროს მას შემოაღამდა და არ იცოდა როგორ გაეთე-ნებია ღამე.

— ამ დროს მას გამოეცხადა წმინდ ნინო (ნინო რეგისტრატორათ წოდებ უთხრა:—თუ „ქრისტიანობას“ მიიღ გავათენებ, რომ ვერც გაიგოვო!

მენახშირე

— „ნახშირი!.. ნახშირი!..
ქუჩაში გავჰყვირი.
სულ გამურული მაქვს
ხელი, თავ-პირი.
დავდივარ ნაბიჯით
ქუჩიდან ქუჩაზე.
ტომრები მიწყვია
მე „ლაფშას“ კურტანზე.
ეზოდან ეზოში
ვატარებ ნახშირსა,
ყველასთვის საჭიროს
იაფსა, არ ძვირსა.
და როცა საქონელს
დავყიდი ყველასა,
„ლურჯასაც“ მივუჩენ
რამ საცოხნელასა:
(ხურჯინში მიწყვია
ბალახი, მარილი
ეგ არის სულ მისი
საგზალ-სადილი),

„მიმაფრენს მერანი“
უგზად და უკვლოდ,
მიმიყვანს მე სახლში
თავისით, უშვალოდ.
აქ ცოლმა გამჩისტოს
თბილი წყლით ხელ-პირი, —

მოვნახავ „კომერატს“,
ვიყიდი შაქარსა,
ბრინჯს, მიტკალს, საპონსა
ტარანს და ნარმასა,
შევჯდები ლურჯაზე
მე უდარდელათა,
ვით „ზამ-ზავეცი“
ავტოში ხელათა...
რის ავტო!.. რა ავტო!..
მე ის რად მჭირია?
მე ყველას მირჩევნის
ეს ჩემი ვირია.
ამის არ სჭირდება
შოფერი, ბენზინი,
არც არა მატორი,
არცა თუ რეზინი.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

დილმეილად გამოვჩნდე
„არაბთა ემირი“.
მეცა ვარ ჩემს სახლში
ერთი კომისარი:
ცოლი მყავს, შვილი მყავს,
ავტო ხომ „ის“ არი!
მაგრამ მე ვჯობივარ
ხაველუშს ერთშია:
მიშით არ კანკალებს
ანქანა მკერდშია:
მე არ მჭირდება
რევიზორ-კანტროლი.
მე ვერავინ ვერ მკადრებს·
„შთაგინთქავს ამტელი!“
ერავინ დამწამებს
ერც პროტექციასა,
და ვერც მეძავებთან
ღამ-ღამით ტრიალსა.
დილაზე ადრიან
ქალაქში მივქრივარ.
ეზოდან ეზოში
მოვდივარ-მივდივარ.
ამ „ლურჯას“ ჭირიმე!
ჰას ვენაცვალები:
უმისო შევიქნე
მე შასაბრალები.
ეგ არის სულ ჩემი
ბანკი და ხაზინა,
ეგ არის სულ ჩემი
„არტო“ და „კაზინო“.
რომ ერთი „გაფიცვა“
მომიწყოს „ლურჯამა“,
ჩემმა ცხოვრებამაც
თქვენ ჭირი მოგჭამათ!

გ. ლომთათიძე.

სამტრედიისათვის

მესტვირული სამტრედიისათვის
ნეტავი ნატვრა მანატრა.
ეს ნატვრა ამიხდებოდეს:
ჩვენი სადგურის ქალები,
ულვინოთ არა თვრებოდეს.
ან კიდევ მიხა მდივანი
ქრთამად არ გადიქცეოდეს,
ლანძღვა-ყვირილით მაღლა ცა,
ძირს მიწა არა დრკებოდეს.
რკინის-გზის ექიმ-ფერშლებ
ყველანი გაგვიწყდებოდეს
და შემდეგ ამ ჩვენს მხარეში,
კარგი ამინდი დგებოდეს.
დეპოს უფროსი თვის ქურქში
და ტყავში გაჩერდებოდეს—
ახალი თუა, დე იყოს,
მუშის ხმა, მის გულს წვდებოდე
ნეტავი ნატვრა მანატრა,
ეს ნატვრა ამიხდებოდეს:
ამ ჩვენს ინჟინერ გეიმანს
მზის შუქი დილას ხლებოდეს.
და ხიდის აურზაური
თანდათანობით ჰქრებოდეს—
ბედშავი მუშა—გლეხები
ფიქრებით აღარ კვდებოდეს.
კანტორის არშიყ ქალების
ლანდები დაიშლებოდეს
და მისი გამგე გუშინი
სირცხვილით გაწითლდებოდეს.
კოვალენკოვის მეუღლე
და დორა აღარ გვწვეოდეს—
ფოსტის უფროსი სამსახუ
ხანდახან არ აკლდებოდეს—
და ტელეფონის ქსელშიაც
სიმშვიდე დამყარდებოდეს.
კიდევ მანატრა, მანატრა,
ეს ნატვრა ამიხდებოდეს:
ისე მოგვეწყოს სიცოცხლე,
მტერს თვალი დაუდგებოდეს.
და გასაწერიც ჟურნალში
აქ არვინ აღარ მყოლოდეს—
ყველამ ვაკეთოთ თვის საქმე,
ძმურად ვიცხოვროთ ბოლომდე...

ჭკვიანი ბზიკი.

— მართლაც ისე და-
ათენდა მირიანს თავზე, რომ
არ გაუგია!

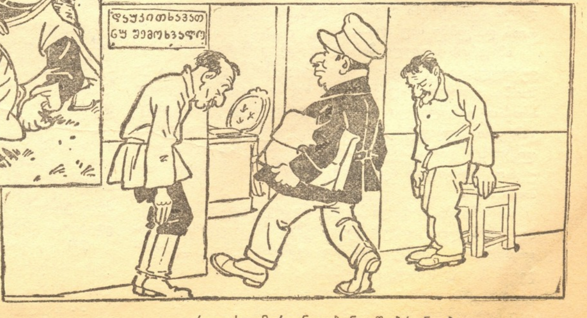

— როდესაც მირიანი კაბინეტში ბრუნდებოდა,
დარაჯებმაც „ქრისტიანულად“ მოიხარეს ქედი
და ღაღადყვეს: — „ოსანა მაღალთაშინა!“

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჯოჯოხეთის კიბე ანუ

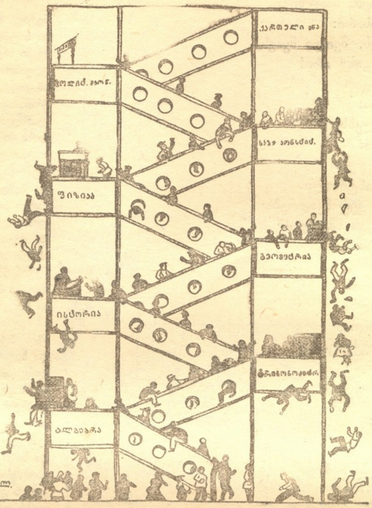

გამოცდები სახელმწიფო უნივერსიტეტში

მარინეს „რადიო-სადგური“

ჩვენ, ქალაქში მცხოვრებნი, სოფელზე იშვიათად ვფიქრობთ! სოფელი გვაგონდება მაშინ, როცა მზე სხივებს დაგვიშენს, როცა ქალაქი მტვერის ზღვას დაემგზავსება და სასეირნო ტროტუარები კი გახურებულ კეცებს; ამ დროს გვენატრება მწვანე მოლზე გასეირნება და მთვარიან ღამეებში საუბარი...

ამ დროს სოფელი მართლაც ბევრი რამით არის საყურადღებო; აქ თავმოყრილია ქალაქში ზედ-მეტი „მუშაობით“ დაღლილ-დაქანცული ხალხი, ციხეში ჯდომით არაქათ გამოლეული ყოფილი გამფლანგველები, სპეცგამგეები, ბუღალტრები და უმუშევრებიც, რომლებიც ფიქრობენ დაასვენონ ნაწამები სხეული, რომ მომავალში უფრო ენერგიული იერიშები მიიტანონ სამსახურის აღმოსაჩენათ.

ამ ხანებში სოფელი ხალისიანი თვალით გამოიყურება. ჩამოსულთა „გახურებული მუშაობა“, რაც ხშირ ქეიფობასა და მუშტი-კრივში გამოიხატება, „იმედს“ გვრის სოფლის გლეხ-კაცობას.

დადგება თუ არა შემოდგომა, სოფელი ცარიელდება; იგი ჩვეულებრივ სვლას მიეცემა ხოლმე,

სწორედ ამ დროს ამუშავდება მარინეს სადგური; მარინეს სოფლებში ცხოვრობენ; სადგურებიც საცხოვრებელ ბინაზე აქვთ მოთავსებული;

ვერცერთი ახლანდელი მეცნიერი ვერ შესძლებს ისეთი რადიო—სადგურის აგებას თუ გამოგონებას, რომელსაც ისე სწრაფად შეეძლოს ხმათა ტალღების მიღება და გადაცემა, როგორც ეს მარინეს რადიო ჭორების სადგურს შეუძლია.

ქალაქის რადიო სადგურს დაქირავებული მუშა—მოსამსახურეები უვლიან.

მარინეს სადგურები სულ უბრალო მოწყობილობისაა; ჩვეულებრივი მარინე ზის ქოხის წინ, თუ ავდარია; ხოლო თუ დარია-დადრის) და ირგვლივ ახვევია არსებული ხელისუფლებით უკმაყოფილო ელემენტები, მარინე მათ უკეთებს „მოხსენებას“ საერთაშორისო მდგომარეობაზე:

— აფრიკა, გერმანია, სერბია (ჩუმი ხმით დარეკავს მარინეს სადგური) თითქმის ყველა სახელმწიფოები კომუნისტებთან ცუდ განწყობილებაში არიან. საცაა.. მოხვდებათ.. გაიგეთ?

წუხელ, რომ ხაეროპლანი გადაფრინდა, შიგ ფარნცუზი მჯდარა და თურმე საქართველოს საზღვრებს athვალიერებდა!

... ანგლიეს გემები მომდგარა შავზღვაზე.. ჩქარა ვაენობა იქნება.

აქ შესწყვეტს რეკას მარინეს სადგური. არავითარი რედაქციები და გაზეთები, არავითარი გადაწერა-გადმო-

მეგობრული შარჟი

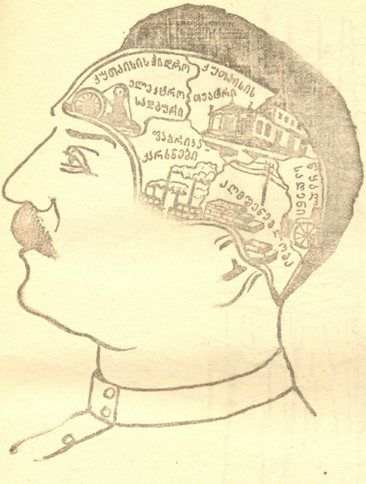

— ქუთაისის აღმასკომის კომუნალური მეურნეობის გამგის ფიქრები 1926-27 საბიუჯეტო წლისათვის.

წერა არ არის საჭირო მარინეს „დეპეშების“ გასავრცელებლად; იგი ვრცელდება ჩუმად და სწრაფად; წუთის განმავლობაში მოედება სოფელს.

გაივლის რამდენიმე დღე. „აფრინკა, გერმანიე სერბიე“ და სხვები ბიჯსაც ვერ დგამენ სამ-ოთა წყობილების წინააღმდეგ.

ანგლიეს გუშები იყინებიან.

მარინეს წრეში უიმედობა მეფდება; მაგრამ უეცრად დარეკავს რადიო-სადგურის აპარატი და ისევ „ახალი და ჭეშმარიტი ამბები“ მოედება სოფელს.

ქალაქში ასეთი სადგურის მოწყობა მარინესათვის ძნელია, რადგან თვალ დანახული სინამდვილე დიდათ ვნებს მისი აპარატის მოწყობილობას; ამიტომაცაა, რომ მარინე პროვინციაში ბუდობს!

მარინეების რადიო-სადგურების და თვით მარინეების, ლიკვიდაცია ძალიან გაცხოველებით მიმდინარეობს, მათ ლიკვიდაციას ხელს უწყობენ პატარა მარიკაები, რომლებიც კომკავშირში არიან ჩაბმულნი და რომლებიც სასაცილოთ იგდებენ მარინეთა რადიო ჭორებს, რომლებიც მათსავე კბილებსავითაა მოცვეთილი.

იანო.

კითხვა-პასუხი.

ქ. ქუთაისში ხვდებიან ბაღის კიდესთან ერთი-მეორეს ორი ახლად 9-წლედ დამთავრებული აბიტურიენტები, რომელთაგან ერთი ტფილისელია, და ერთიც ქუთათელი.-

ქუთათელი:—ერთი მითხარი, თუ ძმა-ხარ: რა და რა საბუთებია უნივერსტიტეტში შესვლისათვის სავალდებულო, გარდა: სამხედრო აღრიცხვის წიგნაკისა, სოციალური მდგომარეობის მოწმობისა, ფოტოგრაფიული სურათისა და მეტრიკული ამონაწერისა?

ტფილისელი—უნივერსიტეტში თითქმის მეტი აღარაფერი, მხოლოდ ამხ. ხმალაძესთან (მილიციის უფროსია) ფოტოგრაფიული სურათი გადაღებული სიმთვრალის დროს და ექიმის მოწმობა, რომ თქვენი ორგანიზმი დამშვიდებულად ინელებს კახურ ღვინოს.

ბოლოზა

— თუ გაქვთ საბავშვო რამე?

— როგორ არა, არის:—„უშვილობის საშუალება“ და „პროსტიტუცია და ქორწინება ბავშებს შორის“!

ქ უ ჩ ა შ ი

მილიციელი. (წივილას უსტვენს—ჯოხს ასწევს) ფრთხილად, ნელა იარეთ. როგორ, შენ არ გესმის გაფრთხილება?!

შოფერი. წადი, შენი!..

მილიციელი. შესდექ!..

უცნობი. (გადმოვა ავტოდან—პორტფელით; გაბრაზებულია). რა გინდა?!

მილიციელი. შოფერი უნდა დავაპატიმრო, რადგან არ იცავს სვლის წესს...

უცნობი. ის ჩემი ავტოა.

მილიციელი. ვისიც უნდა იყოს... (მღერა)

მე აქ ვდგევარ, რომ დავიცვა
ყველგან წესი და რიგი;
ვინც დაარღვევს, წაბრძანდება
მილიციაში იგი.....

უცნობი. ვის უბედავ მაგას?!

მილიციელი. ნააბრძანები მმმააქვს!..

ქალი. (ავტოდან) ვასიკო, დუშკა, რას ელაპარაკები მაგ ხეპრეს? ამოდი, ჯერ მე გამაცილე, და... აბა ფეხით ხომ არ წავალ... (მღერა).

უცნობი. (ყოყლოჩინობს)

მაცა, ერთი ცხვირი ამოუმტვრიო ამას, რომ
გაიგოს ვისთან აქვს საქმე!..

ეროვნული ბიბლიოთეკა

მ შ ვ ე ნ ი ვ რ ა დ ი ც ვ ა მ ს

— თქვენ მშვენივრად იცვამთ ქალბატონო. რამდენს იღებს თქვენი ქმარი?
— უკანასკნელათ მან მიიღო 2 წელიწადი და 6 თვე. („ბეგემოტი“)

წავლენ.
· **მილიციელი.** თვალს გააყოლებს:
ეს რომ არ იცავს დეკრეტებს,
სხვას როგორ დავდო ბრალი;
ყველა ფეხებზე ჰკიდია,
შოფერიცა მთვრალი...

(ატყდება ჩოჩქოლი, ხმაური, წივილას უსტვენს) რა ამბავია?!

მეეზოვე. (მორბის. მხარზე გადებულ ცოცხზე ქალის შლიაპა წამოუგია და ხელში ცალი ტუფლი უჭირავს:)
ო, ხაზეინ, მილისია,
ავტომობილი ბუხკ ქნა;
ერთ ქალს ზედ ფხაჭანი უყო,
ქვეშ ამოდება უქნა...

მილიციელი. (გაჰხედავს)
იმე, მართლა, ისევ,
ის შოფერი მთვრალი;
ქვეშ კი ფეხებ აპლაკული
გდია ვიღაც ქალი.

(გარბიან. წივილას უსტვენს. შემოჰყავთ შოფერი, რომელიც ძლივს სდგას)

მეეზოვე. ტავარიშ მილისია,
დაიჭირე შოფერი...

შოფერი. აბა, ერთი გაბედეთ,
თუ შეგარჩინოთ ფერი!...

წადი, შენი... ჰა, თორემ გავაფრინე ჰოპოპები... მე ბევრი ამისთანები გამიჭყლეტია, მაგრამ... ფოთხილად, თორემ ეხლა შე`ი ჯერია... შუა ქუჩაში რომ დადგები ხოლმე, დატაკება ეხლა ნახე, აი!..

ისევ მილიციელი ამჯობინებს მოშორებას.

ტარზან-ტანკა.

ეროვნული ბიბლიოთეკა

პასუხი

მასწავლებელი:—აბა ყმაწვილო—ამიწერე რა და რა საქონელი აწყვია ჩვენს კოოპერატივში?

მოწაფე:—ავწერო რა, მე ხომ სასამართლო აღმასრულებელი არა ვარ მასწავლებელო!

პროვინცია

სამტრედიიდან

— მოინახულე ტარტაროზ
პარკის სარჩევი ფარდული,
ნახე იქ კატო მიქაძე
კორიკნობაში გართული

—

იქნებ არ იცნობ და ერთხელ
არც კი მოგიკრავს თვალია?
მაღალ ქუსლებზე შემდგარს
მას დაბალი აქვს ტანია.

—

ენა კი—მგონი საფრანგეთს
თავის სიგრძითაც გასწვდება—
მისი შხამი და კორები
არც ერთ მუშას არ ასცდება.

—

გაფიცვაც სურდა მოეწყო
მას თავის ბოროტ ენითა—
ფარდული, რომ დაიკეტოსა
თავს არ მოიკლავს წყენითა.

—

და ამიტომ გთხოვ ტარტაროზ
შენ სამტრედია არ ნახო—
თუ კარგა ლაზათიანად
კატო არ გაამათრახო!

იქს კვადრატით.

შილდა

(თელავის მაზრა).

თუმც მართალია ტარტაროზ
ვერ გიცნობ ახლოს კარგადა,
ვერ გაგიცადე ერთხელა
ჩემს თვალის დასანახადა;
მაგრამ საქმეა ისეთი
უნდა გაცნობო ჩქარადა;
სანამ გნახავდე პირადათ,
ნახე თელავის მაზრაცა.
თელავის მაზრაში არის
სოფელი შილდა—დიდია,
ღვინო და პური ბევრია,
მუდამ ჟამს სუფევს ლხინია.
სახალხო სახლი ააგეს
მაგრამ ენგრევათ თავზედა—
მის შეკეთებას არ ფიქრობს
არავინ ქვეყანაზედა.
მხოლოდ ზრუნავენ მუცელზე,
კუჭს არ მოაკლონ ლხინით,
სახალხო სახლის შენება
მათ ფეხებზედა ჰკიდიათ.
ახლა შენა გთხოვ ტარტაროზ
გადმოიხედო ჩვენსკენა
და ჩვენ უქმ ინტელიგენტებს
ჩანგალი მოსდო ყელზედა.

ძირხვენა.

ერონეული ბიბლიოთეკა

თავისუფლების მოედანი ანუ

„გაჩერება ანუ „ასტანოვკა“.

აშენდა თქვენი ოჯახი! თქვენ რომ ქვეყანაზე არ გაეჩინე ადამიანს, ისე ტფილისში არავინ გამაჩენდა და მეც ხანდისხან ორიოდე გროშს უშენოთ არავინ გამიჩენდა ჩემო ძვირფასო ტრამვაის ვაგონებო.

რაშია საქმე, გამაგებინე—მეკითხებით თქვენ.

საქმე იმაშია, რომ ჩვენ, საწყალ იუმორისტებს დავალებული გვაქვს ხანდიხან დავწეროთ რაიმე და სამაგიეროთ გონი რალაც ავიღოთ. მერე?

მერე და სწორედ ამ რაიმეზეა საქმე. თქვენ ჩემო ვაგონებო, თავისუფლად დასეირნობთ ტფილისის ქუჩებში და არ იცით თუ რა ძნელია თემის გამონახვა: მართალია კი უნდა დასწერო, მარა რაზე გინდა დასწერო, ყველაფერი დასწერეს და გადასწერეს ასი ათასჯერ. საჭიროა კიდევ ახალი თემა. თქვენ კი, ჩემო ზუზუნა ვაგონებო, ყოველთვის შეგიძლიათ ამ ახალ თემის მოცემა. ხან ვატმანის შესახებ გვაწერინებთ, ხან კონდუქტორის, ხან ადმინისტრაციის და სხვ და სხვა.

დღესაც, სახლში რომ მოვდიოდი, იმას ვფიქრობდი: „კი მართალია, უნდა დასწერო ტარტაროზისთვის რაიმე, მაგრამ რაზე უნდა დასწერო? ეს არის საქმე.

ამ ფიქრებში ვიყავი გართული, რომ მივადექი თქვენი-ტრამვაის ვაგონების გასაჩერებელ ადგილს.

ბევრი ვიცადე, თუ ცოტა ვიცადე—თქვენ ჩემზე უკეთესად მოგეხსენებათ რამდენი ლოდინიასაჭირო, სანამ თქვენ გამოჩნდებოდეთ საჭიროების დროს, გამოჩნდა ერთ-ერთი თქვენგანი,—ტრამვაის ვაგონი. მოვემზადე ჩასაჯდომათ. მომიახლოვდა, ჩამომიარა და წარმოიდგინეთ! არ გაჩერდა და ამით დაარღვია ტრამვდისციპლინა. მე მოვიმზადე კალამი ვატმანის საწინააღმდეგოთ, რომელიც ასე არღვევს ადმინისტრაციის განრიგებას,-არ აჩერებს ვაგონს დანიშნულ ადგილას, მოვიმზადე და უცებ შევხედე ბოძს, რომელზედაც წუხელის დიდი ასოებით ეწერა: გაჩერება: დღეს ეს წარწერა წაეშალათ. დაღონებული ავყევი ქუჩას.

ბევრი ვიარე თუ ცოტა ვიარე, ცოტა ხნის შემდეგ მივადექი ბოძს, რომელზედაც ახალი საღებავებით წაეწერათ; გაჩერება. დავდექი და დაუწყე ლოდინი ვაგონს.

ბევრი ვიცადე თუ ცოტა ვიცადე (ეს თქვენ ჩემზე უკეთ მოგეხსენებათ თუ რამდენს უცდის მგზავრი ტფილისში ტრამვაის ვაგონს), მოსდგა და დადგა ვაგონი. მეც მივიდი და ჩავჯექი.

მეორე დღეს კიდევ მომიხდა ტრამვაით გასეირნება. მივედი იმ ადგილას, სადაც გუშინ ახლად წარწერილი. იყო გაჩერება.

თქვენც არ მომიკვდეთ ვაგონებო! მრავალმა თქვენგანმა ჩამოიარა, მაგრამ არ გაჩერდა ახალ გასაჩერებელ ადგილას. ცხადია, მომივიდა გული. კიდევ მოვიმარჯვე კალამი საწერად და ამ დროს შევხედე ბოძს... ჰოი, საკვირველებავ! სიტყვა „გაჩერება“ აღარსად სჩანდა. ვაგონის გასაჩერებილი ადგილი კიდევ გამოეცვალათ. ავდექი და ავყევი ქუჩას.

ბევრი ვძებნე თუ ცოტა, ერთ მშვენიერ სახლის წინვიპოვე ბოძი წარწერით: გაჩერება. თურმე აქ გადმოეტანათ ვაგონების გასაჩერებელი ადგილი.

ავდექი მეორე დღეს. წავედი და მოვნახე გუშინდელი „სტანცია“. ჰოი, საშინელებავ; იგი კიდევ გამოეტანათ, კვლავ მომიხდა ძებნა. ვიპივე კიდეც ახალი „ასტანოვკა.“

ავდექი მეოთხე დღეს: კიდევ გამოეცვალათ!

ავდექი მეხუთე დღეს: კიდევ შეეღებათ ახალი ბოძი.

ვაგონებო; მიპასუხეთ-რატომ იცვლით ასე ხშირად „ასტანოვკებს“-გასაჩერებელ ადგილებს?, მაგ ბოძების ღებვა და ახალი წარწერების ხატვა ხომ ფული ჯდება?

ვაგონებო დაიმახსოვრეთ, ამოირჩიეთ ერთი და იგივე ადგილები და ყოველთვის იქ გაჩერდით.

შეიბრალეთ ვაგონებო მგზავრები. ჩვენ, ჟურნალის ტარტაროზისტები სხვა თემას მოვნახავთ.

თქვენი ტერსიტი.

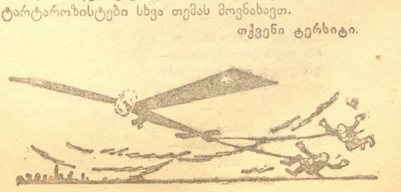

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ხლივახ: — თქვენ იწერებით:

— „სუფსის წყალი, რომ გადაიაროს
ანგრევს თავის ნაპირებს,—
ამისათვის რკინის გზაი
თვის, გზის დაცვას. აპირებს“!

გვაცნობეთ — გზის დაცვას აპირებს თუ თვისას. თუ თვისას — რომლისას — მარტისას ხომ არა? ამ თვეში იცის ხოლმე წყალმაც და... კაცმაც შექანჯალება.

ჰინათელს: — თქვენ ასე ასწერთ ესოფის ჩხუბს:

— „ღრმად მოხუცებულს ესოფის
ნათლიამ ზურგზე ურტყაო,
ენაც არ გაანძრევინა
ამ საცოდავმა რაც სთქვაო“.

გლახა საქმე უქნია ესოფის ნათლიას: — მართლაც და, ჩხუბი რა კარგი საქმეა, რტყმევაც არაა რიგიანი საქმე, მაგრამ... ცუდი ლექსის წერაც ურიგოა.

მინეს: — უცნაურ ამბავს იწერებით:

— „ვინ არ იცნობს ბესა ბიჭსა
პეროჟნივით ენა ტკბილსა,
მისი საგმირო საქმენი
მთელმა ფოთმა კი იცისა“.

პირველად გვესმის, რომ „პეროჟნის“ ენა ჰქონდეს. ყოველ შემთხვევაში — ალბად უენოთაც შესაძლებელია ლაპარაკი, რაკი ლექსების წერა უნიჭოთაც შესაძლებელი ყოფილა.

მარნელ იხარს: — თქვენ გვთხოვთ:

— „ტარტაროზო გთხოვთ გადახედოთ,
გაასწოროთ ყველა წელში,
რომ სიფრთხილე იქონიოს
თავის ცხოვრების ყველა დღეში“!

ეს უკანასკნელი სტრიქონი ალბად მოპარული გაქთ, თორემ დავიჯეროთ იგი თქვენი საკუთარი „ავლა-დიდებაა“?

ბალოს კოლაუს: — გლდანში წასულ არტისტებზე გვწერთ:

— „ახლა ჩემო ტარტაროზჯან
ცოტა ხანით აქ გაგჩერდეთ,
და არტისტების მგზავრობას
ყური დაუგდოთ, გაჩუმდეთ“!

ცოტა ხნით თქვენც დაგვიგდეთ ყური, გაჩუმდით და გაგვიგონეთ:

— არ ვარგა თქვენი ლექსები და ნუ იწუხებთ თავს მისი წერით, ხოლო ჩვენ კიდევ ნუ გვაწუხებთ — კითხვით!

ფუნიკულიორის რესტორან „ედემის“ მეპატრონე ალფეზ ფანჯარაძეს:

თქვენ იძლევით განმარტებას:

— „ჩვენი რესტორანი „ედემი“ მუშაობს იმ ფარგლებში და იმ ფასებით, რაც ფასები არსებობს ყველა სხვა პირველხარისხოვან რესტორანებსა და კლუბებში. სატირა მიტომ კი არ არსებობს, რომ პატიოსანი მომუშავენი ტალახში ამოსვაროს“!

რა გნებავთ მოქალაქე ფანჯარაძევ ჩვენ ვერ გაგვიგია: — თქვენ „ედემში“, რომ პირველხარისხოვანი ფასები არსებობს, ეს ჩვენც აღვნიშნეთ, ხოლო რომელ „პატიოსან მომუშავეებზე“ ლაპარაკობთ არ ვიცით — „ეს პატიოსანი მუშაობაც“ ხომ თქვენ სამაზრეულოში არ კეთდება? თუ ასეა — გვაცნობეთ ამ პატიოსნებაზე ფასები პირველხარისხოვანია თუ დაცემული?

შ. მესხს: — იშვიათად სასარგებლო აზრი მოგსვლიათ:

— „აღარა ვარ მე პოეტი,
ლექსის წერა მიძნელდება
კარგი ლექსი, რომ დავსწერო
დიდი შრომა დამჭირდება“.

კი, მაგრამ — შემდეგ რაღამ შეგირყიათ თქვენი გადაწყვეტილება, რომ იწერებით: —

— „მაგრამ შრომა არ დავზოგე,
გავხდი ერთ დღეს მე პოეტი.
დიდი შრომა დავხარჯე და
დავწერე მე ეს დეკრეტი“!

ტყუილა შეგიწუხებიათ თავი, დეკრეტიც ტყუილა დაგიწერიათ — არც თქვენი პოეტობიდან და არც ამ დეკრეტიდან ჯერ არაფერი გამოდის უშინაარსობის მეტი.

საქართველოს ... ტფილისი ... წიგნთსაცავი
ეროვნული ბიბლიოთეკა

ჟერი და გჟერი.

„მაგრამ დღეს სხვაა ჩვენი ჰაერი,—
დაეცა ლოცვა და პოეზია“...

ს. აბაშელი.

ᲛᲦᲕᲓᲔᲚᲛᲗᲐᲕᲐᲠᲘ: —კურთხეულ არს ღმერთი ჩვენი ყოვლადვე აწ და მარადის, და უკუნითი უკუნისამდე!...
Ს. ᲐᲑᲐᲨᲔᲚᲘ: – აააააမინ!

საქართველოს კომუნისტურ პარტიის ცენტრალურ კომიტეტის სტამბა კამოს ქ. 68.